

Sarajevo, 21.08.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
14.08.2017.- 18.08.2017.

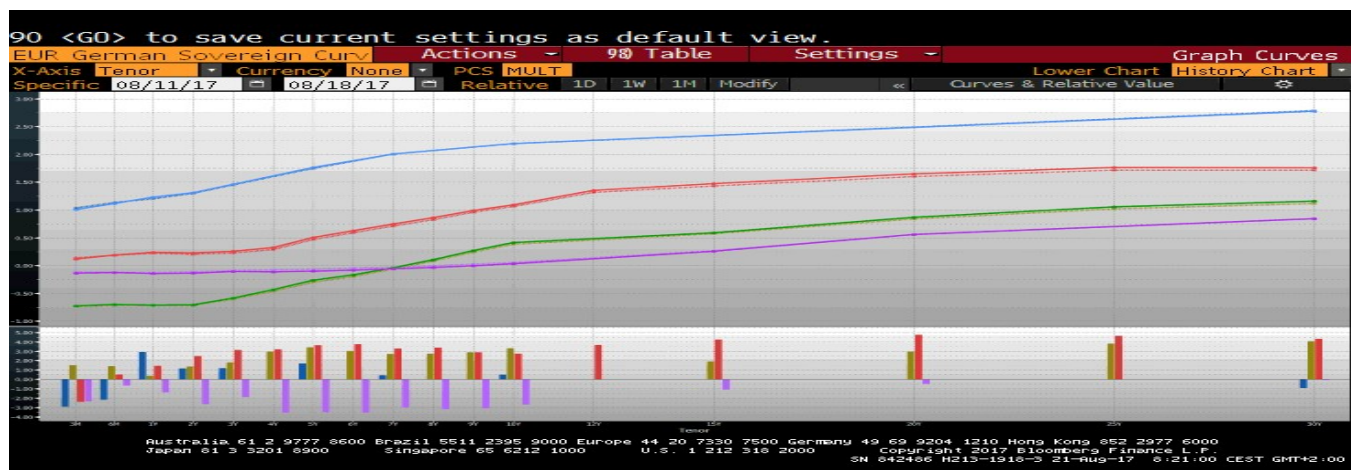
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	11.8.17		18.8.17		11.8.17		18.8.17		11.8.17		18.8.17		11.8.17		18.8.17	
2 godine	-0,72	-0,70	↗		1,29	1,31	↗		0,21	0,23	↗		-0,11	-0,14	↘	
5 godina	-0,30	-0,26	↗		1,74	1,76	↗		0,47	0,51	↗		-0,06	-0,10	↘	
10 godina	0,38	0,41	↗		2,19	2,19	→		1,06	1,09	↗		0,06	0,03	↘	

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	11.8.17	-	18.8.17	
3 mjeseca	-0,694	-	-0,681	↗
6 mjeseci	-0,714	-	-0,700	↗
1 godina	-0,691	-	-0,690	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 18.08.2017. godine (pune linije) i 11.08.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom protekle sedmice je zabilježen rast prinosa obveznica eurozone najviše pod uticajem pozitivnih ekonomskih podataka objavljenih za SAD i povećanih očekivanja o mogućnosti daljeg rasta referentne kamatne stope Fed-a, kao i zbog ublažavanja tenzija između SAD i Sjeverne Koreje. Rast prinosa je zaustavljen polovinom sedmice usljed špekulacija da predsjednik ECB-a Draghi na predstojećoj konferenciji u Jackson Holeu neće davati saopštenja u vezi s novim mjerama monetarne politike, a što je ublažilo očekivanja o signalima promjene kursa aktuelne monetarne politike ECB-a. Trend pada prinosa nastavljen je krajem sedmice nakon što je objavljen zapisnik s julske sjednice UV ECB-a u kojem se navodi da su zvaničnici ECB-a izrazili zabrinutost zbog mogućnosti „pregrijavanja“ eura, a na ova kretanja uticaj su imali i posljednji napadi u Barseloni, te rastuće političke nesuglasice u SAD. Posmatrano na sedmičnom nivou, prinosi sigurnijih obveznica eurozone srednjeg i dužeg roka dospijeca su, ipak, zabilježili rast od 3 do 4 bazna poena. Rejting agencija Fitch je povećala kreditni rejting Grčke na B- sa CCC, sa pozitivnim izgledima.

Ustavni sud Njemačke je zatražio od Evropskog suda pravde da ispita legalnost programa kvantitativnih olakšica ECB-a, odnosno da li ovaj program kupovina obveznica potpada pod mandat ECB-a na način kako je to definisano u sporazumima Evropske unije. Iz ECB-a je saopšteno da vjeruju da je navedeni program u potpunosti u skladu s mandatom ove institucije, te da će nastaviti da bude operativan u skladu s ranijim saopštenjima Upravnog vijeća ECB-a.

Francuska je emitovala tromjesečne (-0,627%), šestomjesečne (-0,644%) i jednogodišnje (-0,568%), a Njemačka šestomjesečne (-0,696%) trezorske zapise. Po rekordno niskim prinosima Španija je emitovala šestomjesečne (-0,438%) i jednogodišnje (-0,395%), a Portugal tromjesečne (-0,348%) i jednogodišnje (-0,291%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – EZ (kvartalno) prelim.	II kvartal	0,6%	0,6%	0,5%
2.	GDP – Njemačka (kvartalno) prelim.	II kvartal	0,7%	0,6%	0,7%
3.	GDP – Portugal (kvartalno) prelim.	II kvartal	0,6%	0,2%	1,0%
4.	GDP – Holandija (kvartalno) prelim.	II kvartal	0,6%	1,5%	0,6%
5.	Stopa inflacije – EZ	JUL	1,3%	1,3%	1,3%
6.	Stopa inflacije – Austrija	JUL	-	2,0%	1,9%
7.	Stopa inflacije – Finska	JUL	-	0,5%	0,7%
8.	Trgovinski bilans – EZ (u milijardama EUR)	JUN	20,3	22,3	19,0
9.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	JUN	2,8%	2,6%	3,9%
10.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	JUN	-	21,2	30,5
11.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	JUN	-	3,4%	2,7%
12.	Stopa nezaposlenosti – Holandija	JUL	-	4,8%	4,9%
13.	Stopa nezaposlenosti – Francuska (ILO)	II kvartal	9,5%	9,5%	9,6%
14.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	JUN	-	2.281,4	2.279,2

SAD

Prinosi američkih dvogodišnjih i petogodišnjih obveznica su blago povećani tokom protekle sedmice za po dva bazna poena, dok se prinosi desetogodišnjih obveznica nisu mijenjali na sedmičnom nivou. Dionički indeks Dow Jones je smanjen tokom protekle sedmice za 0,86% u odnosu na prethodnu, dok je indeks S&P 500 smanjen za 0,65% na sedmičnom nivou. Proteklju sedmicu je obilježilo ublažavanje tenzija između SAD i Sjeverne Koreje, što je uticalo na smanjenje tražnje za sigurnijom finansijskom aktivom. Međutim, krajem protekle sedmice pažnja učesnika na finansijskim tržištima SAD je bila usmjerena na političke događaje u SAD, zbog čega investitori sve više sumnjaju u to da će Trumpova administracija biti u mogućnosti da sprovede fiskalne reforme, koje su najavljene tokom predizborne kampanje, a koje bi za cilj imale jačanje ekonomskog rasta.

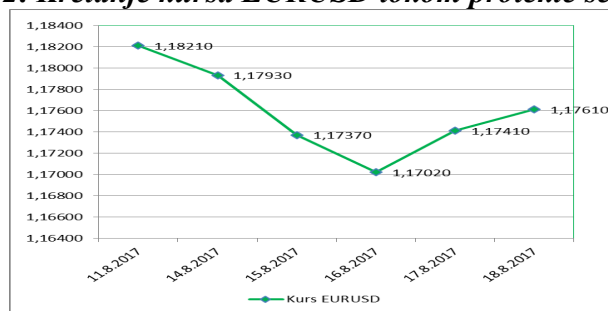
Tokom protekle sedmice objavljen je zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a, prema kojem je evidentno da su članovi ovog tijela podijeljeni oko mišljenja koje imaju u vezi s kretanjem stope inflacije u SAD. Prema mišljenju pojedinih članova ovog tijela nizak nivo stope inflacije umanjuje potrebu za bržim umanjnjem monetarnih stimulansa. Ipak, većina članova ovog tijela smatra da bi na septembarskoj sjednici FOMC-a trebalo da bude donešena odluka o početku smanjenja obima Fedovog bilansa stanja. Međutim, predsjednica Feda iz Klivlenda Mester je tokom protekle sedmice izjavila da FOMC ne bi trebalo da odlaze planove o povećanju referentne kamatne stope zbog privremene slabosti u rastu stope inflacije u SAD. Pored toga, Mester je dodala i to da političke neizvjesnosti u SAD ne utiču nepovoljno na njena očekivanja o kretanju ekonomskog rasta SAD. Njen kolega, predsjednik Feda iz Njujorka Dudley je izjavio da očekivanja učesnika na tržištima da će FOMC na septembarskoj sjednici donijeti odluku o početku smanjenja Fedovog bilansa stanja nisu nerazuma, te je naveo da će podržati još jedno povećanje referentne kamatne stope tokom ove godine, ukoliko se nastavi ekonomski rast u skladu s očekivanjima.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks započelih kuća (M/M)	JUL	0,4%	-4,8%	7,4%
2.	Indeks građevinskih dozvola (M/M)	JUL	-2,0%	-4,1%	9,2%
3.	Indeks cijena uvezenih roba i usluga (G/G)	JUL	1,5%	1,5%	1,5%
4.	Indeks cijena izvezenih roba i usluga (G/G)	JUL	-	0,8%	0,6%
5.	Indeks vodećih ekonomskih indikatora (M/M)	JUN	0,3%	0,3%	0,6%
6.	Indeks prerađivačkog sektora Fed iz Njujorka	AVG	10,0	25,2	9,8
7.	Indeks prerađivačkog sektora Fed iz Filadelfija	AVG	18,0	18,9	19,5
8.	Indeks maloprodaje (M/M)	AVG	0,3%	0,6%	0,3%
9.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	JUL	0,3%	0,3%	0,6%
10.	Iskorištenost kapaciteta	JUL	76,7%	76,7%	76,7%
11.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora	JUL	0,2%	-0,1%	0,2%
12.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	12. AVG	240.000	232.000	244.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD smanjen s nivoa od 1,1821 na nivo od 1,1761, što je na sedmičnom nivou smanjenje od -0,51%.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

GBP je tokom protekle sedmice bilježila pad, najviše pod uticajem objavljivanja nepromijenjene stope inflacije od 2,6% za juli, uprkos očekivanom blagom rastu. Navedeno je ublažilo očekivanja o skorijem povećanju referentne kamatne stope BoE. Na kraju trgovanja u petak, GBP je deprecirala u odnosu na EUR na najniži nivo od oktobra 2009. godine. Iako je BoE povećala prognoze inflacije za tekuću godinu na 2,7% sa ranijih 2,6%, i dalje je činjenica da privreda nije dovoljno stabilna da podnese rast referentne kamatne stope, kao i da visok stepen neizvjesnosti zbog potencijalnog uticaja pregovora o Brexitu zahtijeva nastavak provođenja stimulativnih mjera. Istovremeno, ministar za Brexit Davis je pozvao Evropsku komisiju da revidira raspored za pregovore o napuštanju EU, kojima bi se dozvolilo uporedo započinjanje rasprava o budućem trgovinskom sporazumu.

Iz britanskog Chartered Institute of Personnel and Development je saopšteno da britanski poslodavci očekuju rast zarada zaposlenih od 1% i pored toga što očekuju povećanje broja zaposlenih. Ovako sporo tempo rasta zarada u Velikoj Britaniji, prema navodima ove institucije, neće povećati pritisak na BoE da uskoro poveća referentnu kamatnu stopu. Analitičari BoE pažljivo prate kretanje zarada zaposlenih, te su očekivali da bi uz rast broja zaposlenih moglo doći i do bržeg tempa povećanja plata, ali to se nije desilo.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije	JUL	2,7%	2,6%	2,6%
2.	Temeljna stopa inflacije	JUL	2,5%	2,4%	2,4%
3.	Proizvođačke cijene (G/G)	JUL	3,1%	3,2%	3,3%
4.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	JUN	4,5%	4,4%	4,5%
5.	Maloprodaja (G/G)	JUL	1,4%	1,3%	2,8%
6.	Indeks cijena kuća (G/G)	JUN	4,3%	4,9%	5,0%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,9085 na nivo od 0,9135, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,3014 na nivo od 1,2870.

JAPAN

Prinosi japanskih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili blago smanjenje, uprkos tome što su početkom protekle sedmice objavljeni pozitivni podaci o jačanju japanske privrede tokom drugog kvartala tekuće godine. Međutim, objavljivanje podatka o usporenju rasta industrijske proizvodnje u ovoj zemlji je zabrinulo investitore vezano za pitanje održivosti takvog trenda rasta japanske privrede u trećem kvartalu ove godine.

Ministar finansija Japana Aso je izjavio da je značajan rast investicija japanskih domaćinstava jedan od vodećih faktora koji su uticali na rast japanske privrede u drugom kvartalu ove godine, kao i da je i kapitalna potrošnja, takođe, doprinijela njegovom povećanju. On je naveo i to da se očekuje dalje jačanje kapitalne potrošnje s obzirom na to da se mašinske porudžbine nalaze na veoma visokom nivou. Inače veoma oprezni Japanci su, prema njegovim riječima, povećali potrošnju u domenu povećane kupovine vozila i kućanskih aparata, te se očekuje da će rast domaće tražnje uz izvoz, ojačati dalji rast japanske privrede. Japanski zvaničnici su tokom proteklih dana bili veoma fokusirani na razvoj događaja između SAD i Sjeverne Koreje, te se pažljivo pratilo kakav će uticaj ovi događaji imati na japansku privredu.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

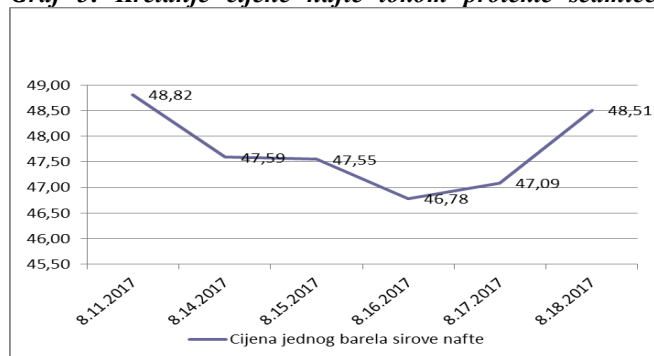
Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – preliminarni podatak (G/G) II kvartal	2,5%	4,0%	1,5%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G) JUN	-	5,5%	6,5%
3.	Trgovinski bilans (JPY milijardi) JUL	327,1	418,8	439,8
4.	Izvoz (G/G) JUL	13,2%	13,4%	9,7%
5.	Uvoz (G/G) JUL	17,1%	16,3%	15,5%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 129,07 na nivo od 128,40. JPY je veoma blago aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY smanjen s nivoa od 109,19 na nivo od 109,18.

NAFTA I ZLATO

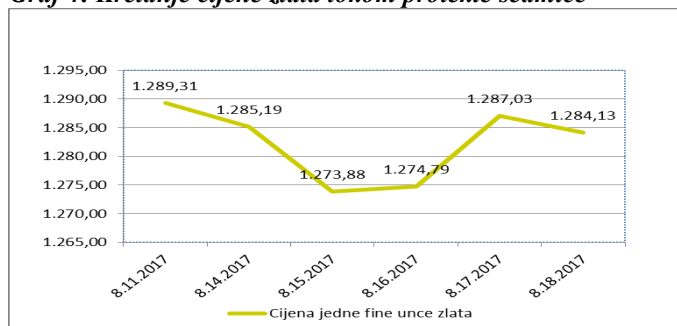
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 48,82 USD (41,30 EUR). Objavljivanje podataka o usporejnu rasta industrijske proizvodnje i obima maloprodaje u Kini je početkom protekle sedmice uticalo na smanjenje cijene nafte zbog očekivanja da će ova zemlja, koja je drugi po veličini svjetski potrošač nafte, smanjiti tražnju za ovim energentom. Percepcija učesnika na tržištu nafte je da napori zemalja koje učestvuju u sporazumu o smanjenju obima proizvodnje nafte za 1,8 miliona barela dnevno, nemaju značajan uticaj na globalnu ponudu ovog energenta, što doprinosi smanjenju njegove cijene. Pored toga, tokom protekle sedmice objavljena je informacija o tome da su američke zalihe sirove nafte smanjene za 8,9 miliona barela, što je znatno veće smanjenje od očekivanog (3,06 miliona barela), te je ova informacija tokom trgovanja u četvrtak samo blago uticala na rast cijene nafte. Tokom trgovanja u petak cijena nafte je povećana za oko 3% na dnevnom nivou, nakon što je saopšteno da je zatvorena jedna od najvećih rafinerija nafte u SAD, kao i da je smanjen broj aktivnih bušotina nafte u SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 48,51 USD (41,25 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.289,31 USD (1.090,69 EUR). Ublažavanje geopolitičkih tenzija između SAD i Sjeverne Koreje je početkom protekle sedmice uticalo na smanjenje cijene zlata. Pored toga, doprinos smanjenju cijene zlata je dala i aprecijacija USD u odnosu na EUR i valute trgovinskih partnera. Najveće smanjenje cijene ovog plemenitog metala je zabilježeno tokom trgovanja u utorak, kada je smanjena za 11,31 USD na dnevnom nivou. Međutim, objavljivanje zapisnika s posljednje sjednice FOMC-a je podstaklo špekulacije o tome da rast referentne kamatne stope u SAD neće teći tempom koji se ranije očekivao, što je informacija koja utiče na rast cijene zlata. Pod uticajem navedenih faktora, cijena jedne fine unce zlata je tokom trgovanja u četvrtak zabilježila rast od 12,24 USD na dnevnom nivou, čime je nadoknađeno smanjenje zabilježeno tokom prethodnih dana. Iako su događaji u Barceloni tokom trgovanja u petak uticali na rast cijene zlata na nivo viši od 1.300 USD po unci, do kraja trgovanja tog dana cijena ovog plemenitog metala je, ipak, zabilježila smanjenje, te je na zatvaranju tržišta iznosila 1.284,13 USD (1.091,85 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.